

DIPLOMOVÁ PRÁCE - oponentní posudek

Autorka: Šárka Medová
Téma: Adaptace dětí na cizojazyčné prostředí MŠ a osvojení cizího jazyka
Vedoucí DP: doc.PhDr. L. Hříbková, CSc.

Oponentský posudek : PhDr. Lidmila Valentová, CSc.

Volbu tématu diplomové práce považují nejen z odborného hlediska, ale i z hlediska školské „politiky“ za potřebnou. Opakované diskuse nad tématem výuka cizího jazyka je stále aktuální a otevřená (viz. například ervp.cz –metodický portál VUP)

Autorka prostudovala a s přehledem interpretovala vhodnou literaturu z předškolní pedagogiky, psychodiagnostiky a tři anglicky psané publikace s tématem bilingvismus (viz. Seznam literatury a odkazy v textu). Autorka prokazuje dovednost pracovat s odborným textem, solidně interpretuje základní informace. Oceňuji, že se diplomantka snažila o vyjádření vlastního postoje ke sledované problematice. Z toho úhlu pohledu považují za zdařilou kapitolu 3.3.3. zaměřenou na motivaci předškolních dětí k výuce cizího jazyka. Pozitivní hodnocení této části práce není bez připomínek.

Kapitola V. neodpovídá současným pedagogickým trendům (snad běžné praxi MŠ). Nelze zobecňovat bez hlubší znalosti situace. Pokud se autorka bude i nadále zajímat o danou problematiku doporučuji studium českých přístupů k dvojazyčnému vzdělávání předškolních dětí. Teprve kritické zhodnocení materiálů by ji opravňovalo k výrokům uvedených v prvním odstavci na str. 47. Další připomínka směřuje ne vždy k přesné práci s informacemi.

Například není zřejmé co je názor autorky či odborníka (str. 42 druhý odstavec aj.) Autorka se pokusila v kap.3.3. shmout motivující prvky v procesu učení druhého jazyka, což považují za podnětné. Doporučuji však, aby zvolila určitou kategorizaci: ve vztahu k vývoji sociálního, kognitivního, dále rozlišila didaktická doporučení od výchovných aj. Strukturovanější utřídění teoretických i praktických znalostí by obohatilo teoretickou část práce.

Přes uvedené připomínky je teoretická část koncepčně dobře zpracována a tvoří solidní východisko k empirickému sledování.

V praktické části diplomantka dlouhodobě (tři školní roky) sledovala dva chlapce a dívku a to z hlediska adaptace na prostředí školky i z hlediska osvojování druhého jazyka. Kazuistika (výstižnější termín pedagogická charakteristika dítěte) mapuje stručné anamnestické údaje, první týdny adaptace na školku z hlediska emocionálního prožívání dítěte, sociálního chování a postoje k druhému jazyku. Další doplnění osobní charakteristiky je vždy realizováno s půlročním odstupem. Kazuistika je ukončena shnutím získaných poznatků o rozvoji dítěte i snahou diplomantky o přiměřenou interpretaci poznatků a zamyšlením se nad dalším (již školním) vývojem dítěte. Otázka k obhajobě práce.

Zajímalo by mne, zda mají pedagogové ve školce ustálenou formu spolupráce s rodiči i jak seznamují rodiče s pedagogickými postupy při vzdělávání dětí.

Dále pak, zda spolupracují s psychologem? Domnívám se, že Anička nastoupila do MŠ předčasně, situaci sice po 4 měsících zvládla, ale otázka zní, proč bylo nutné podstupovat riziko emoční zátěže a zda byli rodiče informováni o průběhu adaptace.

Kazuistické studie přinášejí velmi zajímavý materiál k diskuzi.

Oceňuji, že si diplomantka uvědomuje složitost sledované problematiky jak z hlediska psychologického vývoje dítěte tak z hlediska pedagogického vedení při výuce druhého jazyka.

Individuální charakteristiky tří dětí lze považovat za sondu, jak s problémem tématu diplomové práce dále pracovat. V závěrečném shnutí autorka citlivě zvažuje míru zobecnění vlastních zkušeností.

Diplomová práce Šárky Medové je po stránce formální i obsahově dobře zpracována. Oceňuji samostatný přístup k zpracování tématu. I přes uvedené kritické připomínky navrhuji hodnocení: **Výborně**